

Mõtlemapanev statistika: üheksal eestlasel kümnest vedeleb sahtlis kasutuseta nutiseadmeid

7 kuud tagasi Autor: [AM](#)

Lausa 87 protsendil ehk peaaegu üheksal eestlasel kümnest seisab kuskil kasutuna vähemalt üks vana nutiseade, selgus värskest Norstati uuringust. Vastanuist rohkem kui kolmandik tunnistab, et kasutamata väikeelektroonikaseadmeid on kodus kaks-kolm tükki. Rohkem kui veerandil vedeleb sahtlis lausa neli või enam seadet, millel oleks taaskasutusse suunates suur ringmajanduslik väärtus.

Uuringu tulemuste kohaselt seisab 24 protsendil eestlastest kodus kasutuna üks väikeelektroonikaseade – näiteks telefon, tahvel- või sülearvuti. Veelgi enam, suisa 37 protsenti on neid eestlasi, kelle kodus leidub täna kaks või kolm kasutamata seadet. 16 protsendil uuringule vastanutest on sahtlis neli või viis seadet ning igal kümnendal eestlasel on kõrvale pandud vähemalt kuus tarbetut seadet.

„Kõige rohkem üllatas meid inimeste hulk, kellel on koju kogunenud märkimisväärne hulk vanu telefone, tahvleid ja läpakaaid – uuringust joonistas välja, et 6 protsenti vastanutest hoiab kodus alles kuut kuni kümnet vana seadet ning 4 protsenti eestlastest tunnistab, et neil seisab jõude üle kümne seadme. Suur osa nendest seadmetest jääbki kasutamata ja kaotab aja jooksul väärtust,“ tõdes uuringu tellinud Inbanki äriarenduse juht Piret Paulus.

Väikeelektroonika kuhjub ka teistes riikides

Pauluse sõnul ei ole tegu vaid Eestit iseloomustava olukorraga, sest näiteks Saksamaa tehnoloogiarendi üksisarviku Groveri poolt paar aastat tagasi läbi viidud uuringu kohaselt on ka 27 protsendil sakslastest kodus üks või kaks kasutamata tehnikaseadet ning 34 protsendil seisab kasutuna kolm kuni viis seadet. „Seejuures suurima osakaalu – 58 protsenti – moodustasid sellest seisvad nutitelefonid ning 48 protsenti oli arvuteid,“ tõi Paulus välja sealsed numbrid.

Sellise statistika murekoht on Pauluse sõnutsi see, et täna turule lastavad elektroonikaseadmed ei ole mõeldud kestma vaid ühe kasutusringi jagu. „Kui telefoni on heaperemehelikult kasutatud ning see pärast paariaastast kasutust omaniku jaoks üksnes moraalselt vananeb, võiks sellest rõõmu tunda veel mitu kasutajat. Näiteks iPhone'i elueaks loetakse 4-8 aastat ning Samsungi nutitelefoni puhul 3-6 aastat,“ toonitas Paulus ja lisas, et ka rikki läinud telefonid on väärtuslikud, sest neis sisalduvaid materjale taaskasutada ning selle arvelt vähendada uute materjalide kasutuselevõttu.

Otsest ohtu kodus vedelevad vanad seadmed Keskkonnaagentuuri jäätmete peaspetsialisti Rain Pääreni sõnul küll ei kujuta, ent tegu on ressursiga, mida me saaksime kasutada. „Uute maavarade kättesaamisega kaasneb paraku alati suurem või väiksem kahju keskkonnale ning teatud juhul ka tervisele,“ tõdes Päären, kelle kinnitusel on Keskkonnaagentuuril käimas keskkonnateadlikkuse uuring, mis annab selgema pildi, millised on eestlaste praktikad ning teadlikkus elektroonikajäätmetest.

Rendiseade jõuab kindlasti taaskasutusse

Nii Pauluse kui Pääreni arvates peaks inimesi tänases tarbimisele ja elektroonikaprügi kuhjumisele kalduvas ühiskonnas veelgi enam innustama mõtlema taaskasutusele. Üks võimalus kasutuna seisma jääma kippuvate seadmete kuhjumist vältida oleks kaaluda kasutatud seadmete ostu või nutitelefon ja sülearvuti endale hoopiski rentida.

Inbank ja Norstati koostöös juunis 2024 läbi viidud väikeelektroonikaseadmete kasutamise ja rendi uuringule vastas 1001 eestlast. Uuring viidi läbi veebiuuringu meetodil ning selle valim on esinduslik vanuse, maakonna ja soo lõikes. Küsitleti eesti rahvusest ja eesti keelt valdavaid inimesi.

- [Uudised](#)